

INŽENJERSKA GRAFIKA GEOMETRIJSKIH OBLIKA

Vežba 4., Tema 3.

SLOŽENE POVRŠI I TELA

1. Formirati model zlatne krune i srebrnog prstena.

Uputstvo: Nacrtati kružnicu središta $O(0,0,0)$ i poluprečnika $r=10$ cm i podeliti je na 12 jednakih delova.

Kopirati kružnicu sa deonim tačkama tako da novi centar kružnice bude $S(0,0,7)$.

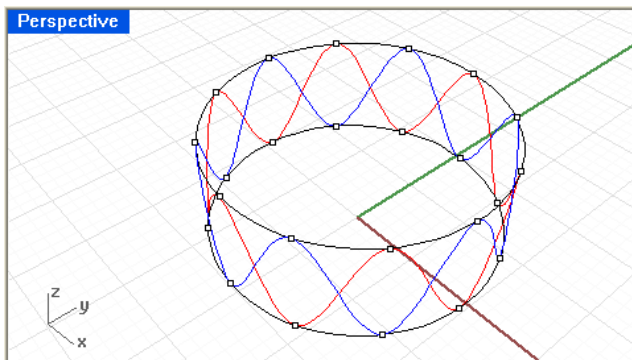
Nacrtati interpolacionu krivu koja spaja svaku drugu tačku na jednoj sa svakom drugom tačkom na drugoj krivoj. Upotrebiti povremeno opciju View - Rotate View radi lakšeg pronalaženja odgovarajućih tačaka.

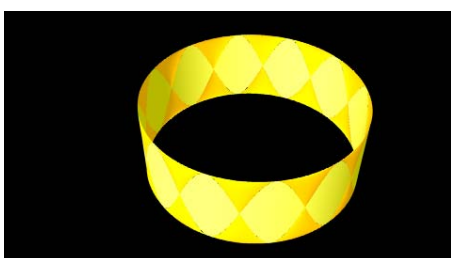
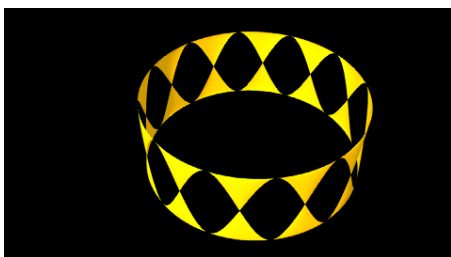
Izostavljene tačke spojiti novom interpolacionom krivom.

Primeniti Split za razbijanje na delove i Surface-EdgeCurves za stvaranje delova površi.

Obojiti zlatnom bojom pomoću Edit – Object Properties – Material.

Umnožiti 12 puta primenom Transform – Array – Alog Curve i opcije Mirror.

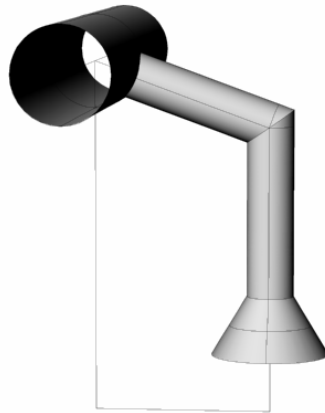
**2. Nacrtati model i mreže delova ventilacionih cevi prema slici.
Debljinu limova zanemariti. Dimenzije koje nisu date uzeti
srazmerno prema crtežu.**

Uputstvo. Nacrtati prvo izlomljenu duž

$A(0,0,10)$ $B(10,0,0)$ $C(10,0,-15)$.

**Koristeći View – Set Cplane – Perpendicular To Curve postaviti
konstrukcijsku ravan u tački A normalnu na AB. Nacrtati normalu
EF na AB kroz A na obe strane po 15 cm. Vratiti se na standardne
projekcijske ravni.**

**Sada postaviti cilindre oko duži AB i BC poluprečnika 2 cm, i oko
EF poluprečnika 4 cm. Ukloniti suvišne delove opcijom Trim (ili
Split) tako da ventilacijska cev bude prohodna. Dodati postolje u
obliku zarubljene kupe.**

PERSPEKTIVA

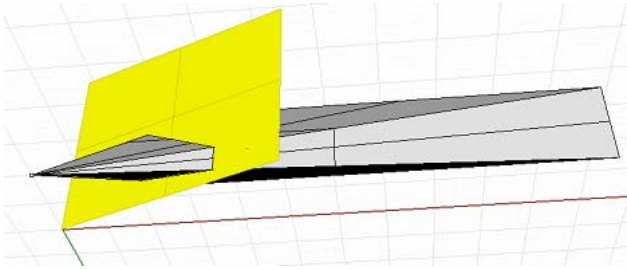
3. Dat je kvadrat EFGH u Oxz ravni čija su suprotna temena $E(15,0,5)$ i $G(60,0,15)$.

Odrediti perspektivnu projekciju kvadrata iz centra $S(0,-10,0)$ na ravan crtanja

Koja sadrži Oz osu i duž $O(0,0,0)A(25,-10,0)$. Da li su projekcije suprotnih stranica paralelne?

Uputstvo: Ravan crtanja prikazati pomoću Surface-Plane – Vertical pozicionirajući miša u TOP projekciju.

Upotrebite Surface-Extrude To Point za crtanje pomoćne piramide i naći presek piramide i ravni crtanja. Ostale su paralelne strane koje su paralelne sa ravni crtanja. Druge dve strane više nisu paralelne.

Perspektivna projekcija u Rhinocerosu se aktivira pomoću View - Viewport Properties i View - Set Camera

SENKE I PROVIDNOST

1. SOPSTVENA SENKA.

Nacrtati sferu L čiji je centar $C(10,5,5)$ i poluprečnik $R= 5$ cm.

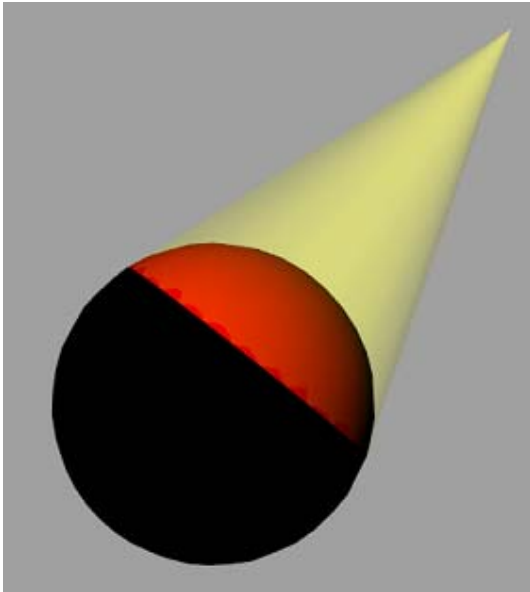
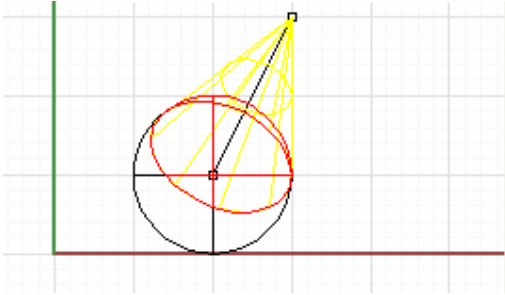
Nacrtati sopstvenu senku sfere iz izvora svetlosti $S(15,15,15)$.

Prikazati kako pada svetlost na sferu.

Uputstvo: Nacrtati sferu L i tačku S. Nacrtati sferu čiji je prečnik CS. Naći presečnu krivu K ovih sfera, a zatim ukloniti pomoćnu sferu.

Podeliti sferu L na dva dela nađenom krivom (Split). Donji deo obojiti crno, a gornji crveno. Nacrtati konus čiji je bazis kriva K I vrh S. Pomoću opcije Edit- Object Properties-Material obojiti konus

žuto I učiniti ga prozirnim (Transparency) 80%. Formirati renderovanu sliku.

- 2. BAČENA SENKA. Nacrtati sferu čiji je centar $C(10,5,5)$ i poluprečnik $R=5$ cm. Nacrtati bačenu senku sfere iz izvora svetlosti $S(15,15,15)$ na horizontalni pravougaonik $A(-20,15,0)$ $B(20,15,0)$ $C(20,-20,0)$ $D(-20,-20,0)$.**

Uputstvo: Nacrtati sferu i tačku S. Nacrtati sferu čiji je prečnik CS.

Naći presečnu krivu ovih sfera

Da bismo našli bačenu senku nacrtajmo konus čija osnova je presečna kriva, a vrh S.

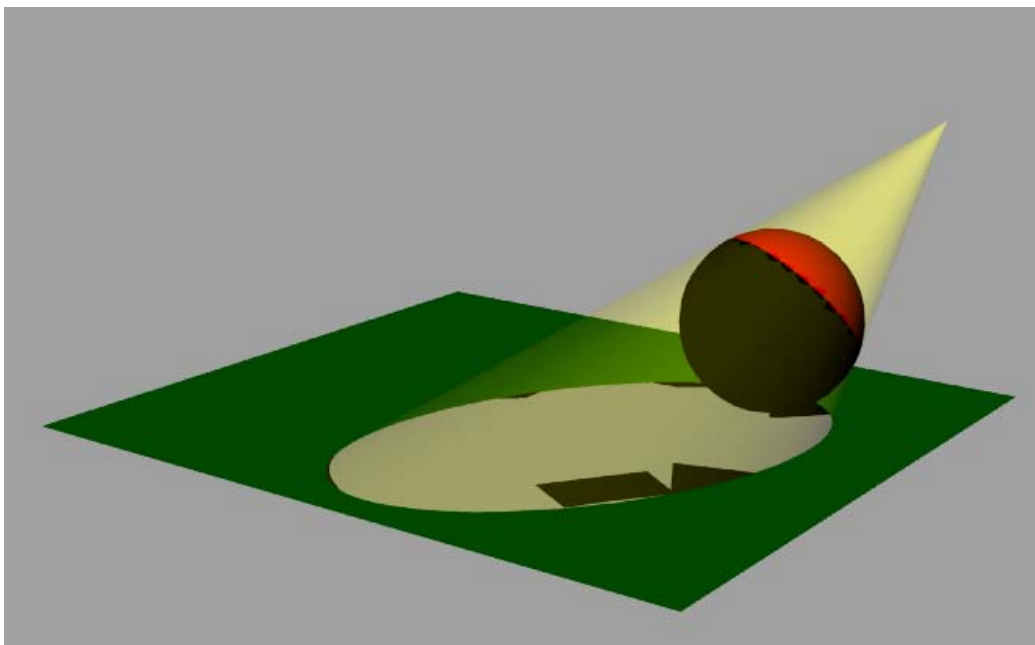
Uvećati ovaj konus 3 puta počevi od vrha S.

Nacrtati pravougaonik ABCD.

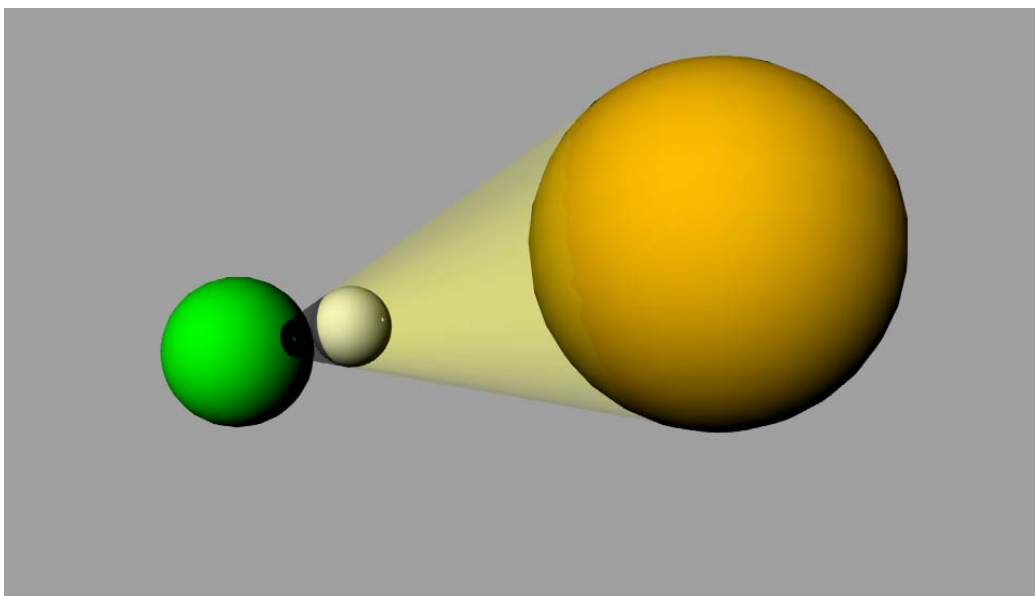
Naći presečnu elipsu pravougaonika i konusa i obojiti je crno.

Elimisati deo konusa ispod pravougaonika (Trim).

Pomoću opcije Edit- Object Properties-Material obojiti konus žuto I učiniti ga prozirnim (Transparency) 80%.
Formirati renderovanu sliku.

3. Prikazati pomračenje meseca.

Uputstvo: U ravni Oxy, nacrtati kružnice $S(A(15,0,0), R_1 = 10 \text{ cm})$, $M(B(-10,0,0), R_2 = 2.5 \text{ cm})$ i $Z(C(-20,0,0), R_3 = 5 \text{ cm})$.

Nacrtati zajedničku tangentu za kružnice S i M (Curve – Line - Tangent To 2 Curves) i produžiti je do preseka sa kružnicom Z (Curve – Extend Curve – By Line). Formirati površi rotacijom oko AC. Zarbljenu kupu koja predstavlja svetlost, razdvojiti na dela i primeniti Edit – Object Properties – Material. Obojiti jedan deo žuto i upotrebiti provdnost (Transparency) 80%, a drugi crno i primeniti prozirnost 10%.

3. Napraviti model šprica za injekcije.

Uputstvo: Nacrtati cilindre poluprečnika osnove $R = 4\text{cm}$ čije su ose $O(0,0,0)A(10,0,0)$, zatim $AB(12,0,0)$ i $BC(20,0,0)$. Prvi cilindar obojiti svetlo plavo i učiniti prozirnim 80%.

Primeniti Surface – Offset Surface za crtanje tankog omotača prozirnosti 85%. Iglu nacrtati kao cilindar debljine $r = 0.2$ sa kupom na vrhu.

